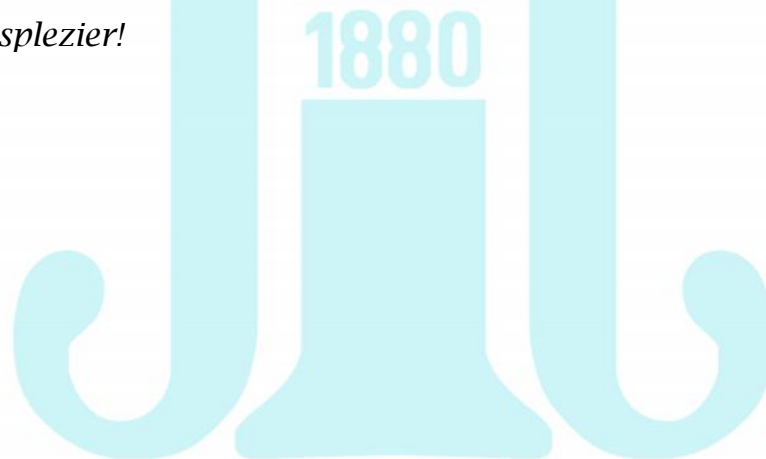

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

BIECHTEN

Een toneelspel

door

1880
Walter van den Broeck

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2015

Nr.3271

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *BIECHTEN* op te voeren moet de naam van auteur *WALTER VAN DEN BROECK* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2015/0220/019

© 2015 Toneelfonds J. Janssens/Walter van den Broeck
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(4 dames – 4 heren – Fig.)

FERNANDA, zuster van de bisschop
 GODELIEF, schoondochter van Fernanda
 KRISTIEN, dochter van Godelief
 EVELIEN, zuster van Godelief
 GOEDE HERDER, bejaarde pastoor
 PROMOTOR, van Katrien
 CELEBRANT
 KLAAS, redacteur bij een uitgeverij

TWEE MISDIENAARS

KORTE INHOUD

Je zal maar de zus zijn van een pedofiele geestelijke.
 Je zal maar de misbruikte neef zijn van die pedofiele geestelijke.
 Je zal maar de vrouw zijn van die neef, en hem op een dag
 op zolder aantreffen, hangend bij de nek aan een balk.
 Je zal maar de dochter zijn van die ongelukkige en wachten op de jury die je
 scriptie over kindermisbruik in de kerk beoordeelt.
 Je zal maar de vrijer zijn van die nicht, en heel fijne herinneringen hebben aan
 de pedofiele relaties die je als knaap met een volwassen man hebt gehad.
 Je zal maar de promotor zijn van die nicht en uit jaloezie op haar vrijer geen
 spaander heel laten van haar thesis.
 Je zal maar een eenvoudige aalmoezenier zijn in een bejaardenhuis en op
 een ochtend je krant openslaan en kennis nemen van het schokkende nieuws.
 Je zal maar de gelukkige concubine zijn van een pastoor, maar nooit de kans
 krijgen dat geluk met de buitenwereld te delen...

EERSTE BEDRIJF**GOEDE HERDER en KRISTIEN**

GOEDE HERDER : Zijt ge zeker dat niemand u heeft zien binnengaan?

KRISTIEN : Ik heb gewacht tot de gang leeg was.

GOEDE HERDER : Goed.

KRISTIEN : Ik wil u in de eerste plaats bedanken dat u me toch wilt ontvangen.

GOEDE HERDER : Ik wil het over alles hebben, maar niet over die affaire.

KRISTIEN : Ik wil het over uw priesterschap hebben. Hoe u dat beleefd hebt en nog steeds beleefd. Vroeger en nu. De ups en downs

GOEDE HERDER : En is dat voor een gazet?

KRISTIEN : Voor mijn scriptie.

GOEDE HERDER : Maar het is toch anoniem, hé. Dat hebt ge beloofd aan de telefoon.

KRISTIEN : Ja. Ik laat u op voorhand mijn tekst lezen en ik geef u een pseudoniem.

GOEDE HERDER : Een pseudoniem?

KRISTIEN : U mag er zelf een kiezen.

GOEDE HERDER : Da 's niet gemakkelijk.

KRISTIEN : "Pastoor Goedlevens", wat vindt u daarvan?

GOEDE HERDER : Goedlevens... Wat bedoelt ge daarmee? Een bon vivant? Iemand die het ervan pakt?

KRISTIEN : Nee nee, integendeel, iemand die als een goed mens door het leven gaat.

GOEDE HERDER : Ik ben nu ook geen heilige, hé...

KRISTIEN : Nee, maar u hebt nooit...

GOEDE HERDER : Ik? Nee! Nooit!

KRISTIEN : Laten we dan maar beginnen bij het begin. Met uw roeping. Hoe ging dat bij u?

GOEDE HERDER : Mijn roeping? Ja, hoe ging dat? Ge moet daar nu ook niet romantisch over doen, hé. Dat de wolken opeens openbreken en dat God roept: "Raymond Verbiest, laat alles in de steek en volg mij!" zo gelijk bij de apostelen."

KRISTIEN : Nee, oké, maar hoe is dat dan wel bij u gegaan?

GOEDE HERDER : Weet ge, voor 't zelfde geld was ik profvoetballer geworden.

KRISTIEN : Profvoetballer?

GOEDE HERDER : Toen ik nog bij de scholieren speelde was ik een echte topschutter!

Van drie grote ploegen zijn ze komen kijken om mij te kopen.

KRISTIEN : Maar het is niet doorgedaan?

GOEDE HERDER : Nee. Mijn laatste match... 't was 1-1, en ik kwam alleen voor doel.

En iedereen hield zijn asem in. En in plaats van te scoren, draaide ik me opeens om, en liep van 't veld af. Iedereen was spinnijdig op mij. Mijn vader inbegrepen. Het bestuur riep me op het matje. Had ik soms geld gekregen? Ik nam ontslag voor ze mij konden ontslaan. Gedaan met voetballen. Wat had ik toch? vroeg iedereen. Ik wil niet meer *winnen*, zei ik om het kort te houden. Maar 't was wèl waar. Wilde ik dan nog wel leven? Want zelfs mijn biologieleraar zei vroeger: "In het leven gaat het om winnen of verliezen, om te eten of om gegeten te worden." Daar wilde ik niets mee te maken hebben. Winnen was te gemakkelijk voor mij, niet alleen op het voetbalveld maar ook in 't college. Als ik door te winnen anderen ongelukkig maakte, dan kon ik maar beter niet meespelen.

GODELIEF

GODELIEF : Ons Kristien maakt een thesis over "Kindermisbruik in de Kerk" en ze is kwaad op mij. "Ge moest u schamen, hij ligt er nog maar pas onder en ge hebt al een andere." Ze overdrijft. Onze Jos is een jaar geleden van ons heengegaan, en Armand en ik hebben elkaar pas twee maanden geleden leren kennen. Bij de autokeuring. Daar werkt hij als bediende. "Dat van die batterij zal ik door de vingers zien, zei hij, "maar laat ze zo rap mogelijk vervangen." Die stem, en die manier waarop hij dat zei, dat van die batterij. "Allee nu bijgod," dacht ik in 't naar huis rijden. "Maar allee nu toch." Ik had de ruitenwissers aangezet en 't regende geeneens. Pas toen voelde ik dat ik zat te bleten achter mijn stuur. Ons Kristien dacht dat ik weer aan onze Jos, haar vader, liep te denken. Ze sloeg een arm om mijn schouder. "Ga maar zitten ma, ik zal koffie zetten." Kon ik haar toen al vertellen dat ik niet om onze Jos zat te bleten? Ik wist toen zelf nog geeneens waarom ik zat te bleten. Pas later op de dag, toen ik boontjes stond te

bliezen, drong het tot me door dat die tranen van 's morgens tranen van blijdschap waren geweest. Ik ben de volgende dag terug naar de keuring gereden om die man, Armand dus, mijn nieuwe batterij te laten zien, hoewel hij helemaal niet gezegd had, dat ik terug moest komen om het te laten controleren. Ik denk dat ik het had gedaan om hem te controleren. Om te zien of ik mij niet vergist had. Vergist in wat? Ik zou het niet weten. Ik weet alleen dat ik me niet had vergist. Want toen hij zei dat hij toch gezegd had dat het oké was, begon ik weer te bleten, en nog geen klein beetje. "Maar allee meisje," zei hij. "Moet ge daar nu voor wenen? Allee, kom binnen en drink een kopje koffie, of wilt ge een frisdrank?" Zo is het begonnen tussen ons. Eerst wist ik niet wat het was. "Is 't plezant?" vroeg mijn dochter omdat ik altijd liep te glimlachen. En op een avond bij de tv – ik zit wel te kijken maar ik zie niets – roep ik opeens: Ooooooh! Gelijk iemand die pas 's avonds de mop verstaat die ze hem 's morgens verteld hebben. Ooooooh! Ik werd helemaal warm. Sinds twee maanden wonen we door de week samen. Bij hem. In 't weekend niet meer, want dan komt ons Kristien naar huis en die is daar niet mee opgezet. "Schandalig!" zei ze, toen ze ons de eerste keer zag kussen aan de deur. "Wat zullen de geburen niet zeggen?" De geburen altijd. Ge zou nu zeggen: zo'n jong ding wat trekt dat zijn eigen nu van de geburen aan? Dat is toch niet meer van deze tijd? Die jeugd van tegenwoordig, ge kunt daar niet aan uit. Achter de deur is ouderwets, voor de deur is schandalig. Sindsdien loopt ze stom tegen mij. Alleen het hoogstnodige komt er nog uit. Ik loop ik het hier heelder dagen tegen de muren uit te leggen. Dat ik voor het eerst in mijn leven voel wat menselijke warmte is. Dat ik die vroeger niet van thuis, en later ook niet van onze Jos, haar vader, kreeg. Dat ik eigenlijk niet wist dat dat bestond, menselijke warmte. Ik dacht altijd dat het over koorts ging als ze het over menselijke warmte hadden. Pas op, ik beschuldig niemand, hé. Daar was geen kwaai wil mee gemoeid of zo. Bij ons thuis waren we ook zwijgzaam. Alleen het hoogstnodige. Is 't eten gereed? Is 't poortje dicht? Gaat het nieuws beginnen? Elkaar aanraken laat staan vastpakken kenden we niet. Behalve ons Evelien, mijn jongere zuster. Die was anders. Er ging geen dag voorbij of ze had geblet. Voor een dood vogeltje in de hof. Voor een verslenste bloem op de vensterbank. Of soms zomaar. Omdat de zon scheen, of niet scheen, omdat

het regende, of niet regende. "Ons Evelien, dat is er precies geen van ons," zei ons vader weleens. En dan keek hij naar ons moeder, en ons moeder keek dan alsof ze niets gehoord had. Pas op, het was geen trezebees, ons Evelien, die ge de communie zou geven zonder biecht, hé. Maar ze wilde altijd knuffelen. Flauw doen, noemde ik dat toen. Allee, doe niet zo flauw, grote Lut. Ga weg uw asem stinkt. Soms dacht ik: die wordt ooit nog non. Maar als 't dan kermis was, en ik zag haar dansen en lachen met al de jongens van 't dorp, dan dacht ik weer: Daar hebben we 't laatste nog niet van gezien. Ik kon daar geen kop aan krijgen. Al een geluk dat onze Jos, mijn man, was zoals ik. Soort zoekt soort zeker. Pas sinds een maand of twee begrijp ik ons Evelien! Als mijn batterij niet plat was geweest had ik waarschijnlijk nooit geweten wat dat was, menselijke warmte. Gij zijt verschoten van uw moeder, hé Kristien. Zo'n ouwe doos met een vrijer.

KRISTIEN EN GODELIEF

KRISTIEN : Ik kan dat allemaal wel verstaan moeder, maar gij moet ook verstaan, dat ik het er niet gemakkelijk mee heb als ik u hier met een andere vent zie zitten liflaffen.

GODELIEF : Liflaffen.

KRISTIEN : 't Zijn zo maar geen kusjes die ge hem geeft, hé Soms denk ik dat ge er allebei in gaat blijven. En die keer dat hij hier bleef slapen ben ik nog opgestaan om de deur van uw slaapkamer dicht te doen. Maar ze was al dicht. Ze zullen subiet wel gedaan hebben, dacht ik, en kroop terug in mijn bed. Maar 't werd al licht voor dat het stil genoeg was om in slaap te vallen. Zo heb ik nu nooit gehoord toen ons vader nog leefde.

GODELIEF : Was 't zo erg?

KRISTIEN : Amai nog niet.

GODELIEF : Uw vader was anders, Kristien. En ik ook. Zijn stekskens waren te nat en mijn brandhout te groen om vuur te maken. Dat mijn brandhout intussen droog is weet ik sinds ik Armand heb leren kennen.

KRISTIEN : Als ik binnenkom denk ik altijd heel even dat onze pa daar zit, maar 't is die andere.

GODELIEF : Armand. Die andere heet Armand. En waar gaat gij naar toe?

KRISTIEN : Ik moet weg.

GODELIEF : Naar waar, vraag ik.

KRISTIEN : Naar de unief voor mijn thesis. Ik moet mijn promotor zien.

GODELIEF : Ge zijt toch thuis voor 't eten?

KRISTIEN : Komt die andere ook weer eten?

GODELIEF : Hij heet Armand!

GODELIEF

GODELIEF : Ik heb ons vader en ons moeder nooit zien knuffelen, laat staan kussen. Soms vraag ik mij af: "Hoe zijn wij eigenlijk gemaakt, ons Evelien en ik?" "Met de afstandsbediening," zegt ons Evelien, overlaatst nog. Maar ik denk: na één of ander feest, allebei met een goed stuk in hun voeten. Of op de kermis achter de danstent van Klessens. Onze Jos verschilde niet zo veel van mijn ouders. Dat waren zwijgzame boeren. De zijne waren middenstanders. Sooi werkte zich onnozel in het atelier en Fernanda, de gendarme zoals ze haar in 't dorp noemen, deed al de rest. De winkel, het magazijn, de boekhouding.

FERNANDA

Rijwielen Daeleman, alle merken, alle herstellingen. Zeven dagen in de week open! Gekend van Knokke tot aan het drielandenpunt. En kortingen en gratis accessoires het hele jaar door! En altijd eerste klas service. En elk jaar opendeurdag met Eddy Merckx of Roger de Vlaeminck. Voor een velo goed en fijn moet ge bij Rijwielen Daeleman zijn.

6. GODELIEF

Een straffe familie, die van mijn schoonouders. Allemaal doorduwers. Geen zee was hen te diep, geen berg te hoog. Elke nieuwigheid op het gebied van de velo, iets met versnellingsapparaten, of ultra lichte kaders, stond daar een

week later al in de vitrine. Zowel liefhebbers als beroepsrenners kwamen van wijd en zijd naar Rijwielen Daeleman om hun fiets te laten nakijken door Sooike. Die hadden wel allemaal een eigen mecanicien, maar ze waren er pas gerust op als Sooike Daeleman er naar gekeken had. Onze Jos kreeg de liefde voor de fiets dus met de paplepel ingegeven. Ik hing ook graag rond in dat atelier. En toen hij begon te koersen volgde ik zijn carrière op de voet. Eerst bij de nieuwelingen, daarna bij de liefhebbers. En hij won de een koers op de andere. Mijn vader werd voorzitter van zijn supportersclub. En zijn masseur. Hij en Sooike, dat was koers van 's morgens tot 's avonds. Ik vond dat fantastisch die hele wielrennerij. Die geur van zweet, massageolie, zeep. Ik was wel altijd doodsbang dat hij met een kapotte kop of een gebroken sleutelbeen thuis zou komen. Of dat ze hem thuis zouden brengen met de ambulance, kreupel of dood. 't Viel al bij al nog mee, maar ik heb nogal wat zalfkens gesmeerd aan onze Jos, en ik denk dat er niks aan zijn lijf is dat ik niet heb ingewonden of gespalkt. Allee, buiten dat ene dan. Ik heb daar toen nog speciaal een cursus EHBO voor gevolgd.

PROMOTOR EN KRISTIEN

PROMOTOR : Hoor eens, Kristien. Weet je wat de paradox is van dat alles? Dat het katholicisme in tegenstelling tot het protestantisme een liefdesgodsdienst is. Een barmhartige godsdienst, in de eerste plaats bestemd voor de zwakkeren, de zieken onder ons.

KRISTIEN : Nietzsche.

PROMOTOR : Het katholicisme is gebaseerd op zorg. De leden van onze kerk vormen één grote familie waarvan de leden voortdurend voor elkaar zorgen. Eén grote familie die gebaseerd is op liefde.

KRISTIEN : God is Liefde.

PROMOTOR : Maar het tragische is dat die zorgdrang weleens wil ontsporen. Want waar ligt bijvoorbeeld de grens tussen vriendschap en liefde, tussen een vriendendienst en een oogje dichtknijpen, tussen een oogje dichtknijpen en een misdrijf? Voor je het weet zit je op een glijbaan en kom je terecht bij moord en doodslag.

KRISTIEN : Van la famiglia naar de maffia.

GOEDE HERDER

GOEDE HERDER : "Het priesterschap, zou dat niets voor u zijn?" vroeg de rector op een dag. En hij legde uit wat het allemaal inhield. "Een priester is een tussenpersoon tussen zijn parochianen en God, maar ook de herder van zijn kudde." "Mag ik daar eens over nadenken?" vroeg ik. "Vaneigens," zei de rector. " Maar ik zou 't graag weten voor uw eindexamen." En hij riep de volgende binnen. Die nacht lag ik naar 't plafond te staren en liet alle pastoors die ik kende in mijn hoofd passeren. "Ik doe het," zei ik 's anderendaags. Van een echte "roeping" was dus eigenlijk geen sprake. Ik bedoel dat ik nooit zoals Sint Paulus van mijn paard ben gebliksemd en opeens het licht zag, of zo. Ik wilde zorgen voor wie zorg nodig had, en samenwerken in plaats van te concurreren met iedereen. Vijf jaar seminarie. In de week op internaat, in 't weekend thuis bij mijn trotse moeder en ontgoochelde vader. Studeren ging vanzelf. Filosofie, theologie, moraal, kerk- geschiedenis, de bijbel... Ik vond het eerlijk gezegd niet allemaal even interessant, en ook niet allemaal nodig. Het belangrijkste wat ik er heb geleerd is bidden. Bidden had ik vroeger altijd gezeur gevonden. Een afraffelen van formules die we niet of maar half begrepen. Zo heb ik als kind jarenlang "armen zondags" gezegd in plaats van "arme zondaars". Om dan nog maar te zwijgen over die catechismusvragen. Bidden is volgens het woordenboek: "al dan niet hardop spreken tot God, hetzij om te loven, te danken of om hulp of steun af te smeken." Niks loven, niks danken, niks hulp of steun afsmeaken. Bidden is thuiskomen bij God. Ik denk weer aan die voetbalmatch. Alsof God zei: "Raymond, hou er nu maar mee op en kom bij mij." Soms dreigt ge weleens verloren te lopen. Pastoor of niet, ge zijt ook maar een mens, en ge hebt uw eigen karakter, en soms kunt ge danig uit de bocht vliegen. Dan is 't goed dat ge thuiskomt waar het stil is, en waar ge al dat rumoer langzaam voelt oplossen in een rustgevende stilte, tot ge er helemaal in verdwijnt. God is stilte. Later toen ik parochieherder werd, leerde ik dat ik die stilte niet per se moest zoeken in een kerk of kapel. Ik moest gewoon mijn werk doen, opgaan in mijn werk. Er waren momenten dat ik er

zodanig in opging, dat het leek alsof ik het werk zelf was. Na mijn wijding en mijn eremis werd ik als onderpastoor toegevoegd aan een echte patriarch. Pastoor Vereeken. Hij was een piepjong collegeleraar toen het bisdom hem opdroeg om daar aan die nieuwe fabriek een parochie uit de grond te stampen: de Sint-Laurentiusparochie. "Breng daar eens wat structuur in," had de fabriek tegen het bisdom gezegd, want voor dat ge het weet zijn 't allemaal communisten die onze katholieke gemeenschap ten gronde richten. Met de steun van de fabriek bouwde hij een kerk, een pastorie en een school. Hij richtte een koor en een fanfare op, en bouwde het hele netwerk van katholieke verenigingen uit, zodat hij bijna iedereen aan zijn kerk had gebonden. Dat was ook nodig, want van aan het kanaal tot aan de spoorweg, dat is zo'n goeie kilometer, waren er in die tijd niet minder dan zeventien cafés. En wat voor cafés! Pastoor Vereeken werd oud, maar wilde van geen opstappen weten. Hij vroeg een kreeg een onderpastoor. Mij dus. Stien, zijn knorrige meid, die samen met hem oud was geworden, en steeds moeilijker de trap op kon, kreeg ook hulp. Van de mooie Odile die non had willen worden maar een zwakke borst had. Pastoor Vereeken kon terugblikken op een voorbeeldig levenswerk. Hij was met niets begonnen en liet nu een bloeiende parochie na. Zijn vijftigjarig priesterschap is nog met veel luister gevierd. Kort daarna stierf hij. En Stien die het zonder haar pastoor niet meer zag zitten, is een maand later in de vaart gesukkeld. Met opzet zeggen sommige kwatongen. En nu was het aan mij en Odile.

PROMOTOR - KRISTIEN

KRISTIEN : Zoals u hebt kunnen lezen is het grootste deel van mijn respondenten tegen het celibaat.

PROMOTOR : Ach... het celibaat...!

KRISTIEN : Een oud probleem maar nog steeds een heet hangijzer.

PROMOTOR : Oud èn misbegrepen vooral. Het werd voor de eerste keer ingesteld door de Synode van Elvire in 309. Dat was geen succes. In de loop van de

geschiedenis werd het wel vijf keer herbevestigd: in de vijfde, in de tiende, in de elfde, in de zestiende, en de laatste keer in de twintigste eeuw door het Tweede Vaticaanse Concilie.

KRISTIEN : Gehoorzaamheid was niet de sterkste kant van de geestelijkheid?

PROMOTOR : We moeten er niet omheen draaien: die Kerk van ons heeft een turbulente start genomen. In de 9de eeuw was haast elk mannenklooster een homogemeenschap en elk vrouwenklooster een bordeel waar ook ongewenste kinderen konden worden begraven. En dan was er dat schandaal rond pausin Johanna. Volgens velen een fabeltje, maar toch. Jarenlang wist ze te verbergen dat ze een vrouw was, tot ze tijdens een processie beviel van een zoontje. En om herhaling te vermijden diende sindsdien elke nieuwe paus plaats te nemen op een hooggeplaatste porfieren troon met een gat in de zitting, en moest de jongste diaken zijn genitaliën bevoelen, en als alles aanwezig was uitroepen: "Habemus papam. Testucolos habet et bene pendentes!" Begrijp je dat laatste, Kristien? "Hij heeft twee kloten en ze hangen goed door." Hahahaha. Maar de strafste was Johannes XIX. Die liet zich opvolgen door zijn 12-jarige zoon, Theophylactus. Die deed het later zowel met vrouwen, als met mannen, en ondanks het verbod, uitgevaardigd door de Synode van Ankara, zelfs met dieren. De verleiding is groot de instelling van het celibaat te zien als een kuisheidsmaatregel, maar Petrus, de allereerste paus, was toch ook getrouwd. En de eerste dertig pausen na hem ook. Ze woonden in het Vaticaan met hun maîtresses en hun schandknappen die ze tot kardinaal hadden benoemd. Slechts één onder hen is volgens mij in de hemel gekomen. Paus Alexander. Die heeft het wijwater uitgevonden. Hahahaha. Je schrijft hier dat het was omdat een niet-celibatair onmogelijk met dezelfde inzet en toewijding voor zijn gezin als voor zijn kudde kan zorgen. Dat is onjuist. De protestantse dominees bewijzen het tegendeel. Trouwens, ons grote voorbeeld Jezus Christus zelf was niet voor het celibaat. Sommige bronnen beweren zelfs dat ook hij getrouwd was. Met Maria Magdalena nog wel, en dat hij drie kinderen met haar had. Volgens andere bronnen zou hij haar zelfs ontrouw geweest zijn met Salomé die Johannes de Doper liet onthoofden. Maar dat zullen wel weer allemaal roddels zijn uit een of ander apocrief evangelie. Volgens Mattheus 19: 1-12 keurde Christus het celibaat zelfs af. "Daarom zal de man vader en moeder verlaten en

zich hechten aan een vrouw, en die twee zullen één vlees zijn. Ze zijn dus geen twee meer, maar één vlees. Wat dus God heeft verenigd dat scheidt geen mens." De echte reden voor de instelling van het celibaat was dat er priesterfamilies ontstonden die het kerkelijk bezit en het priesterschap van vader op zoon overdroegen. Het celibaat is binnen de Kerk nooit een succes geweest, vroeger niet en vandaag nog altijd niet. Tot in de 16de eeuw leefden 97% van de priesters in concubinaat. De Kerk liet oogluikend toe dat priesters vrouw en kinderen hadden, net zoals vandaag, maar toen moesten ze wel een belasting betalen. Een soort haardvergoeding. Een oplossing die van veel gezond verstand getuigt. Tenslotte is een pastoor ook maar een mens, met menselijke behoeftes. Velen hebben in het geniep een concubine, andere lopen naar de hoeren. Nog anderen doen het met de minst weerbaren, met kinderen. Uit angst voor het bisdom of voor geslachtsziekten? Of omwille van de schoonheid en de onschuld die alleen kinderen hebben? Of gewoon omdat ze ... er zijn? Het celibaat is al even erg als abortus. Allebei beletten ze dat er nieuw leven wordt geboren. Het celibaat is zonder twijfel de hoofdoorzaak van het kindermisbruik in de kerk.

GODELIEF

GODELIEF : Een paar jaar is hij zelfs beroepsrenner geweest, onze Jos. Geen kampioen maar een goeie knecht. Lang heeft dat niet geduurd. Op een keer werd hij aangereden door een volgwagen van een gazet. Kapotte heup, kapotte knie. Finito la musica. Maar hij bleef een vriend des huizes. Er ging geen dag voorbij of hij kwam hier over de vloer. Soms voor vijf minuten, soms voor een uurtje, soms een hele avond om en met onze vader over de koers te praten. Soms gewoon om iets te brengen uit hun hof. Boontjes, komkommers, salaad, fruit ook. En op een schone dag, een donderdag, ik was alleen thuis en stond in de veranda. En opeens zie ik Fernanda, de moeder van Jos, aankomen. Langs het poortje van de tuin. Met grote passen gelijk een gendarme die een proces-verbaal komt opstellen, Sooike als een schoothondje achter haar aan.

GODELIEF – FERNANDA

FERNANDA : Gaat dat nog lang duren?

GODELIEF : Wat?

FERNANDA : Voor dat ge met onze Jos gaat trouwen.

GODELIEF : Trouwen? Hola, heb ik iets gemist, Fernanda?

FERNANDA : Gij denkt toch niet dat die hier voor uw vader of uw moeder elke avond naar de tv komt kijken. Wij hebben thuis ook een tv, een veel grotere zelfs. En later krijgt onze Jos de winkel. Ge gaat er een goede zaak aan doen. Rijwielen Daeleman da's een goudmijn.

GODELIEF : Zou hij mij dan eerst niet moeten vragen?

FERNANDA : Ja zeg, gaan we flauw doen, of wat? Godelief, ge kent hem toch, hé. Als we moeten wachten tot hij 't zelf vraagt zit ge allebei allang in een rolstoel.

GODELIEF : Maar hoe weet gij zo zeker dat hij met mij wil trouwen?

FERNANDA : Een moeder voelt zoets, Godelief. En daarbij, in zijn portefeuille vond ik een fotootje van u. "Hoe smerig ziet dat er nu uit?" dacht ik, en hield het zowat schuin naar het licht. Overdekt met kussen, Godelief! Grijs gekust, die hele foto van u!

GODELIEF : En als hij nu eens neen zegt? Ik ga me niet belachelijk maken, hé Fernanda.

FERNANDA : Nee zeggen? Zotteke. Hij is tot over zijn oren verliefd, maar hij is wat mensenschuw. In 't atelier is hij de beste van uren in de omtrek, maar voor de winkel deugt hij niet, hé Sooi? Nee, ge zult het hem toch zelf moeten vragen. Ik weet het, gij hebt uw hart ook niet op de tong, maar onze Jos is nog helemaal uit de tijd van de stomme film.

GODELIEF : (*Beschaamd*)... Ik...

FERNANDA : Ge moet niet rood worden. Daar is niks verkeerd mee. Integendeel, ik ken geen meisje dat beter bij onze Jos past dan gij. En serieus nu, zijt eens eerlijk tegen uw toekomstige schoonmoeder: is er een jongen die gij liever hebt dan onze Jos? Eerlijk, hé.

GODELIEF : (*Beschaamd*) Eigenlijk niet...

FERNANDA : Bon, dan gaan we daar geen gras over laten groeien. Julia van 't parochiehuis heeft al gezegd dat we ons moeten haasten voor de zaal, want er wordt tegenwoordig weer getrouwd dat het niet schoon meer is.